

Complexnummer: 469114

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Brouwerijcomplex

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

469277, 469278, 469279, 469280,
469281

Woonplaats

Hilvarenbeek

Gemeente

Hilvarenbeek

Provincie

Noord-Brabant

Hoofdadres van hoofdobject

Vrijthof 20, 5081 CB Hilvarenbeek

Complexomschrijving

Het BROUWERIJCOMPLEX omvat de binnen het beschermde gezicht van Hilvarenbeek en deels aan het Vrijthof gesitueerde gebouwencomplex, waarvan de brouwerij de Roos c.a. dateert uit de tweede helft van de 19e eeuw, en het woonhuis vermoedelijk dateert uit de 18e eeuw; tussen deze gebouwen - de brouwerij is gelegen aan de St. Sebastiaanstraat en het woonhuis aan het Vrijthof - bevindt zich een gemetselde poort en daarop aansluitende muren, die de gebouwen met elkaar verbinden.

Met de bescherming van het geheel als complex naast de afzonderlijke, samenstellende onderdelen - wordt de samenhang van de onderdelen (en dus ook het streven naar het behoud daarvan) als belang naar voren gebracht. Wijziging van een onderdeel moet derhalve worden gezien als een wijziging van het geheel; een afweging van de belangen moet dan ook tevens in dat verband plaatsvinden.

Het brouwerijcomplex heeft de volgende samenstellende onderdelen:

- 1 BROUWERIJ, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 469277;
- 2 INVENTARIS, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 469278;
- 3 STOOKRUIMTE, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 469279;
- 4 POORT C.A., zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 469280;

5 WOONHUIS MET AANBOUWEN, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 469281.

Het binnen het stadsgezicht gelegen brouwerijcomplex met de uit de tweede helft van de 19e eeuw daterende brouwerij en de daarin aanwezige brouwketels, inventaris, gereedschappen enz. en het vermoedelijke uit de 18e eeuw daterende woonhuis met de aanbouwen en de daartussen gesitueerde poort met daarop aansluitende muren vertegenwoordigt een grote cultuurhistorische, architectuurhistorische, zeldzaamheids-, situerings- en ensemble waarde.

Monumentnummer*: 469277

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 26 januari 1994
Kadaster deel/nr: 82931/98

Complexnummer

469114

Complexnaam

Brouwerijcomplex

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

*Gemeente**

Hilvarenbeek

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Vrijthof

*Nr**

20

*Toev.**

*Postcode**

5081 CB

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Hilvarenbeek

*Sectie**

D

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

4495

*Rijksmonumentomschrijving***

De BROUWERIJ heeft een rechthoekige plattegrond met daarop een bouwlaag, en is gedekt door een met rode pannen belegd zadeldak; de zijgevel aan de St. Sebastiaanstraat is gecementeerd en bevat rechts naast een kleine houten deur een tweelicht met kruisroede; links van de deur een drielicht, en eveneens aan die zijde een smal venster; de rechter zijgevel heeft een boogvormig beëindigd houten zolderluik en een oculus in de top met daarin een houten vulling, waarop het embleem (de roos) van de brouwerij.

De indeling van de brouwerij is als volgt: aan de zijde van het Vrijthof bevindt zich de lagerkelder met houten toegangsdeuren, troggewelfjes en stenen trap naar de bottelruimte; boven deze lagerkelder is de zgn. moutzolder aangebracht; achter de bottelruimte twee boven elkaar gelegen brouwzalen.

Aan apparatuur en voorzieningen bevat de brouwerij in de bottelruimte een aantal electromotoren en aandrijfmechanismen; in de brouwzalen op de b.g. de in steen gemetselde koperen brouwketels van 20 HL en 12 HL met aftapkranen en stookgaten, een waterput en pomp, en in de bovenste brouwzaal een zinken koelschip van 32 HL en de bierpomp.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 469278

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 26 januari 1994
Kadaster deel/nr: 82931/88

Complexnummer

469114

Complexnaam

Brouwerijcomplex

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

*Gemeente**

Hilvarenbeek

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Vrijthof

*Nr**

20

*Toev.**

*Postcode**

5081 CB

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Hilvarenbeek

*Sectie**

D

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

4495

*Rijksmonumentomschrijving***

Voorts is aan INVENTARIS aanwezig: twee kroonkurkmachines (een met elektrische aandrijving en een met voetaandrijving), aluminiumafsluitapparaat (handbediening), een roerstok, twee peilstokken voor de brouwketels, diverse biervaten met het merk de Roos, diverse koolzuurflessen met het merk de Roos, diverse brandmerken, koperen filter, enkele koperen maatemmers, bierboom, drie aardewerk siroopvaten, elektrische flessenspoelmachine, etiketten, bierviltjes, reclameplaten, limonadeafvulapparaat, kratten, flessen, meetapparatuur, moutschep, koperen steekstang en handtap, spoelapparaten, brouwerijgidsen en -boeken.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Monumentnummer*: 469279

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 26 januari 1994
Kadaster deel/nr: 82931/80

Complexnummer

469114

Complexnaam

Brouwerijcomplex

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

*Gemeente**

Hilvarenbeek

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Vrijthof

*Nr**

20

*Toev.**

*Postcode**

5081 CB

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Hilvarenbeek

*Sectie**

D

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

4495

*Rijksmonumentomschrijving***

Tegen de linker zijgevel van de brouwerij bevindt zich een gecementeerde lagere aanbouw - de STOOKRUIMTE - geplaatst onder zadeldak met de nok haaks op de straat.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Monumentnummer*: 469280

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 26 januari 1994
Kadaster deel/nr: 82930/154

Complexnummer

469114

Complexnaam

Brouwerijcomplex

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

*Gemeente**

Hilvarenbeek

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Vrijthof

*Nr**

20

*Toev.**

*Postcode**

5081 CB

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Hilvarenbeek

*Sectie**

D

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

4495

*Rijksmonumentomschrijving***

De brouwerij is door middel van een muur met hoge POORT en een tweede muur verbonden met het woongedeelte; de lage muur is gecementeerd aan de zijde van de St. Sebastiaanstraat, en net als de hoge poort in schoon metselwerk aan de Vrijthof-zijde; de poort bezit een boogvormige ingang met dubbele houten deur, twee hoog oprijzende penanten met kepervormig einde waartussen een ezelsrug; de poort heeft links tot de hoek een recht aansluitend muurdeel, en rechts een muurdeel dat in een knik ten opzichte van de poort is geplaatst; beide delen zijn eveneens voorzien van een ezelsrug.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Monumentnummer*: 469281

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 26 januari 1994
Kadaster deel/nr: 82930/148

Complexnummer

469114

Complexnaam

Brouwerijcomplex

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

*Gemeente**

Hilvarenbeek

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Vrijthof

*Nr**

20

*Toev.**

*Postcode**

5081 CB

*Woonplaats**

Hilvarenbeek

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Hilvarenbeek

*Sectie**

D

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

4495

*Rijksmonumentomschrijving***

Het poortgedeelte sluit aan tegen de zijgevel van een kleine teruggerooide rechthoekige aanbouw van het WOONHUIS; deze aanbouw kent een bouwlaag onder zadeldak met gesmoorde pannen belegd; aan de Vrijthof-zijde kent deze aanbouw een tweelicht onder gebogen bovendorpel; in de gepleisterde zijgevel een rechthoekig venster met kruisroede; de goot is geplaatst op een gemetselde muizentand; diverse staafankers in de zijgevel.

Het eigenlijke woonhuis, een zgn. Kempisch verdiepingshuis, eveneens op rechthoekige plattegrond, en met twee bouwlagen, waarvan de voorzijde hoog, en de achterzijde laag is, is gedekt door een zadeldak waarop gesmoorde pannen; tegen de achtergevel een lage diepe aanbouw.

De gevel kent een symmetrische indeling waarin de deur met bovenlicht in het midden en aan beide zijden twee schuifvensters met glas-in-lood in de bovenlichten; op de verdieping vijf stolpvensters met glas-in-lood in de bovenlichten; geprofileerde gootlijst; in de linker zijgevel (die maar voor een deel vrij staat) een smal venster met glas-in-lood bovenlicht op de b.g., en op de verdieping een schuifraam.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument